

การปลูกป่า ๓ อย่าง ได้ประโยชน์ ๔ อย่าง

การปลูกป่า ๓ อย่าง ได้ประโยชน์ ๔ อย่าง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำรัส “การปลูกป่า ถ้าจะให้ราษฎรมีประโยชน์ให้เขาได้ให้ใช้วิธีปลูกไม้ ๓ อย่าง แต่มีประโยชน์ ๔ อย่าง คือ ไม่ใช้สอย ไม้กินได้ ไม้เศรษฐกิจ โดยปลูกองรับการ蚀ประทาน ปลูกรับชั้นน้ำ และปลูกอุดช่องไหหล่ตามร่องห้วยโดยรับน้ำฝนอย่างเดียว ประโยชน์อย่างที่ ๔ คือ สามารถช่วยอนุรักษ์ดินและน้ำ” แปลความสรุปอย่างเข้าใจง่าย ปลูกไม้ให้พ่ออยู่ พอกิน พอยใช้ และระบบนิเวศน์

พ่ออยู่ หมายถึง ไม้เศรษฐกิจปลูกไว้ทำที่อยู่อาศัย และจำหน่าย
พอกิน หมายถึง ปลูกพืชเกษตรเพื่อการกินและสมุนไพร
พอยใช้ หมายถึง ปลูกไม้ไว้ใช้สอยโดยตรงและผลลัพธ์ เช่น ไม้ฟืน, และไม้ไผ่ เป็นต้น
ประโยชน์ต่อระบบนิเวศน์ สร้างความสมบูรณ์และก่อให้เกิดความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ป่า

องค์ประกอบ ซึ่งให้เกิดความพ่ออยู่ พอกิน พอยใช้ มีดังนี้

๑. ปลูก เพื่อให้เกิดความเพียงพอในด้านพ่ออยู่ เช่น การปลูกต้นไม้สำหรับใช้เนื้อไม้มาปูกระเบื้องอาคาร บ้านเรือนที่อยู่อาศัย เช่น ไม้ตะเคียนทอง, สัก, ยางนา, มะยกอกานี, กระทินเทpa, จำปาทอง ฯลฯ

๒. ปลูกเพื่อให้เกิดความเพียงพอในด้านการพอกิน เช่นการปลูกต้นไม้สำหรับใช้กิน เป็นอาหาร เป็นยา สมุนไพร เป็นเครื่องดื่ม ตลอดจนพืชที่ปลูกเพื่อการค้าขายผลผลิตเพื่อดำรงชีพ เช่น ไม้ผลต่าง ๆ ได้แก่ เงาะ ทุเรียน 망คุด ลองกอง มะม่วง ฯลฯ ไม่ที่ให้ผลผลิตเพื่อขาย เช่น ปาล์ม มะพร้าว ยางพารา ฯลฯ

๓. ปลูกเพื่อให้เกิดความเพียงพอในด้านการพอยใช้ เช่น ปลูกต้นไม้สำหรับใช้สอย ในครัวเรือน ใช้ผลลัพธ์ ใช้เป็นเครื่องมือต่าง ๆ ในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ไม้ไผ่, หัวาย สำหรับจักسانเป็นเครื่องเรือน ของใช้ ฯลฯ ไม้โตเร็ว บางชนิดที่ใช้เป็นไม้ฟืน ถ่าน ไม้พลังงาน เช่น สบู่ด้ำ ปาล์ม ฯลฯ ไม้ทำเครื่องมือการเกษตร ได้แก่ การทำด้ามจอบ มีด ขวน หัมภ์เข็น โดย ก้าว อี ตู้ ฯลฯ